

Statens vegvesen

Tilrettelegging for insektene langs vegene

Astrid Skrindo

Statens vegvesen Vegdirektoratet

Vegkanten er Norges lengste hage

I 2020 fordeles ansvaret med mange nye vegforvaltere: Fylkene

Totalt: 55 713 km

	europa-/riksveg	fylkesveg
Km veg	10 721 (~ 20 %)	44 992 (~ 80 %)
«Trafikkarbeid» – kjørt km	53 %	47 %

Fra 2020:
Hvert fylke har ansvar
for sine vegkanter

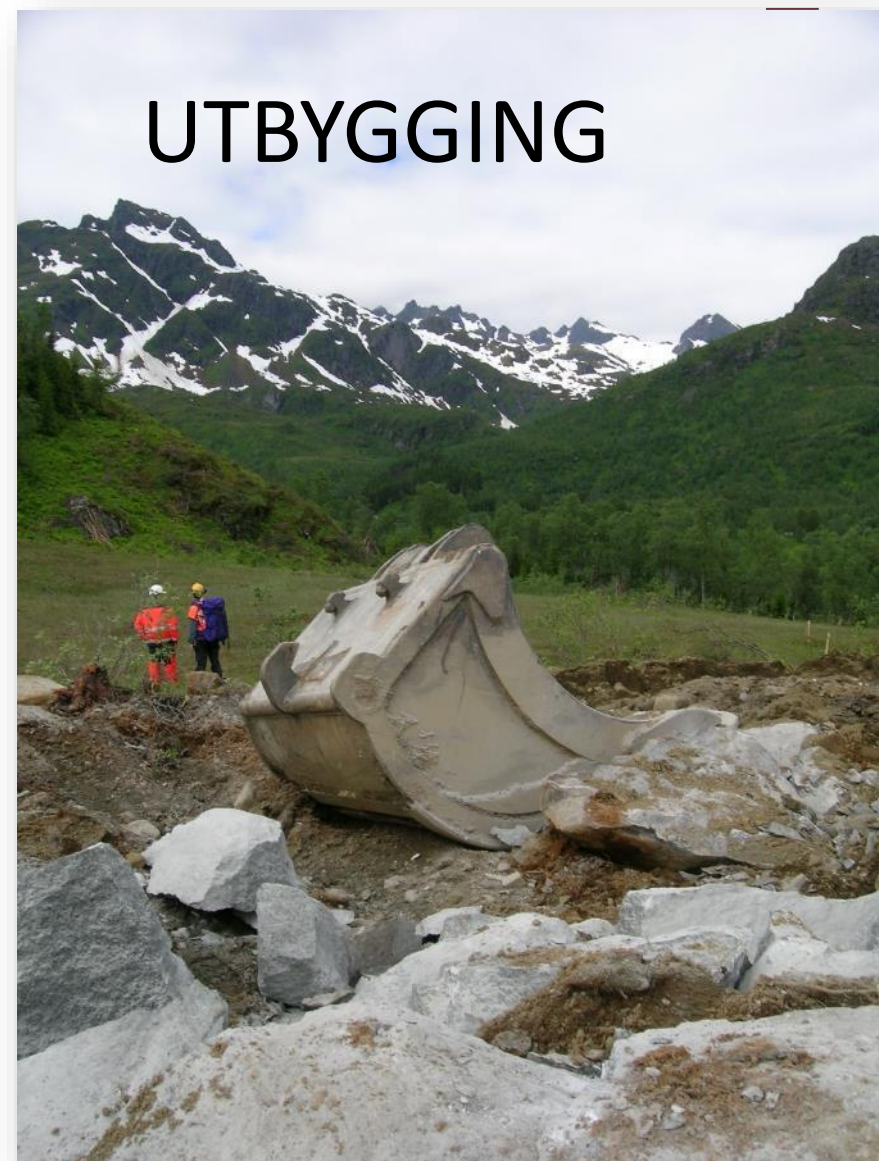
Norges lengste hage

Økologisk felle – vegen gir og vegen tar

SKJØTSEL

UTBYGGING

1990

2000

2003

2007

2009

2012

2015

2019

Utbygging

Naturlig revegetering fra stedelige
toppmasser

1990

2000

2003

2007

2009

2012

2015

2019

12.02.2020

12.02.2020

Legge ut høy fra blomstereng

Statens vegvesen

Fra Forskning.no 19.09.16

Saken er produsert og finansiert av Høgskulen i Sogn og Fjordane

- Ved å gå fram som i dag, hindrar Vegvesenet faktisk at mangfaldet av den gamle vegetasjonen kjem tilbake, seier forskar Inger Auestad. (Foto: Paul Kleiven, NTB scanpix)

- Frøblanding gir einsformige vegkantar

Vegvesenet sin metode for å få tilbake vegetasjonen langs nye veger, gir vegkantar utan blomstrar.

Idun Husabø
forskningsformidler

Høgskulen i Sogn og Fjordane

Publisert i går, kl. 4.00

Når nye vegar blir lagt gjennom gamle landskap, går det ut over det som voks der før.

Vegmyndigheitene har som mål å få tilbake den gamle vegetasjonen, men forskning viser at framgangsmåten deira slår heilt feil ut.

ANNONSE

forlaget
Last & Buss

Region vest
Veg- og transportettersyn
Statens vegvesen
19.12. 2014

Statens vegvesen

Restaurering av artsrik eng-vegetasjon i vegkanter

Uttesting av metoder for å etablere lettstelt, artsrik og opplev-elsesrik vegkantvegetasjon

STATENS VEGVESENS RAPPORTER

Nr. 351

Så engfrøblanding

Statens vegvesen

NIBIO sine
frø! Vi tar
de i bruk,
men
foreløpig
begrenset
mengde og
svært høy
pris...

Skjøtsel

Statens vegvesen

Før 1990...

1990

2000

2003

2007

2009

2012

2015

2019

Hovedkonklusjon:

- Sein kantslått
- Mindre sprøyting

- Gjærevoll, O, *Vegetasjon langs veger, Rapport fra befarings på Vestlandet sommeren 1990*. (Statens vegvesen, 1990).
- Gjærevoll, O, *Vegetasjon langs veger i Nord-Norge*. (Statens vegvesen, 1991).
- Gjærevoll, O, *Vegetasjon langs veger i Sør-Norge*. (Statens vegvesen, 1992).

1990

2000

2003

2007

2009

2012

2015

2019

Da opprettholdes disse vegkanten...

1990

2000

2003

2007

2009

2012

2015

2017

Men gjengroing av uønska og fremmede arter økte også...

1990

2000

2003

2007

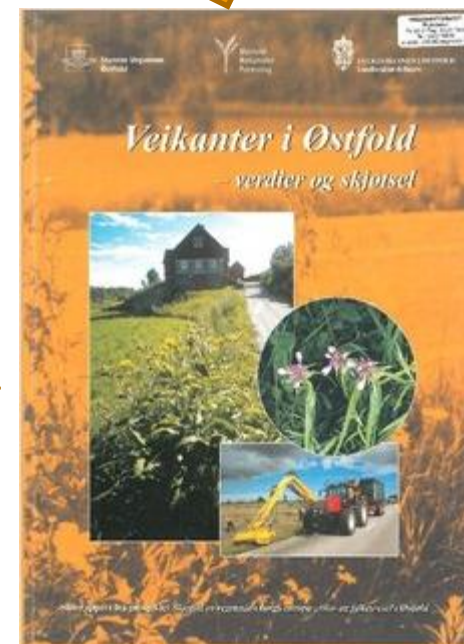
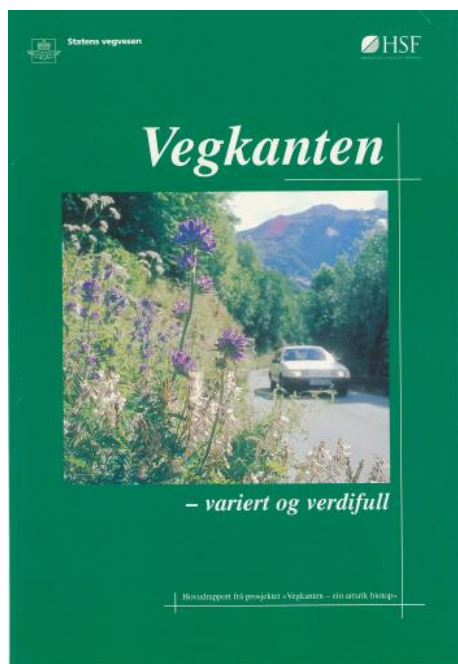
2009

2012

2015

2019

Sogn og Fjordane, deretter Østfold: skjøtsel

NBF

1990

2000

2003

2007

2009

2012

2015

2019

Kantslåttforsøk Stange-Brøttum 2001-2008

Statens vegvesen

1990

2000

2003

2007

2009

2012

2015

2019

2008

Konklusjon:

Vi må differensiere kantslåtten mer enn det vi allerede gjorde. På mange vegkanter er en tidligslått nødvendig for å hindre gjengroing av uønskede arter og øke det botaniske mangfoldet.

2 klipp i 6 år:
1. juni og 15. august

1 klipp:
15. august

Kartlegging av alleer og trerekker

[https://www.vegvesen.no/fag/fokusomrader/miljo+og+omgivelser/arkitektur+og+l
andskap/Alleer/fylkesvis-kartlegging](https://www.vegvesen.no/fag/fokusomrader/miljo+og+omgivelser/arkitektur+og+landskap/Alleer/fylkesvis-kartlegging)

Gjengroing og spredning av fremmede arter

https://www.vegvesen.no/fag/fokusomrader/miljo+og+omgivelser/Naturmangfold/Fremmede+arter/_attachment/1641433?_ts=158d3b60be8&f&ast_title=Fremmede+skadelige+arter+%E2%80%93+oppf%C3%B8lgning+av+lovverk+%282016%29

1990

2000

2003

2007

2009

2012

2015

2019

HUMLEfokus!!!!

Statens vegvesen

1990

2000

2003

2007

2009

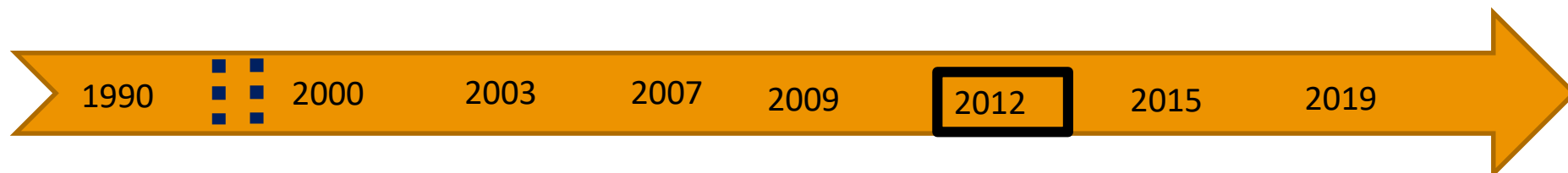
2012

2015

2019

Grov inndeling

- Lavtvoksende: 1 slått i august
- Kraftigvoksende: 2 slåtter: juni og august
- Andre hensyn:
 - Kartlegger et utvalg artsrike vegkanter som får egne skjøtselsplaner. Mest fokus på planter...
 - Gjør tiltak for spesielle insekter, her kan det gjøres mer.
- Sprøyting:
 - Bare noen unntak, men det ble noen grove feil.
 - Innstramming i Plantevernforskriften hjalp!

Norges lengste hage

1. Kantslått – ryddebreidde

Handbok R610 Standard for drift og vedlikehald av riksvegar (kap. 7):

*Ryddebredde langs veg skal være som gitt nedenfor:

ÅDT	50 km/t eller lavere	60 km/t	70 km/t	80 km/t	90 km/t	100 km/t
under 3 000	4 meter	4 – 6 meter			8 meter	
over 3 000		6 meter				

- Langs gang- og sykkelveg: 2 meter.
- Siktrydding: I områder med mykje vilt kan ryddebreidda aukast etter særskilt skildring.

* Ryddebreidda skal målast horisontalt ut frå vegkant.

Artsrik vegkant

Totalt omfang i Norge pr. september 2019:

- **1733 registrerte strekninger**
- **Totalt 871,6 km**
- **Bestemte føringer for kantslåt**

Kreative insektsforslag tas imot med takk!

Bilder, der annet ikke er
skrevet: AB Skrindo